

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33466
Nom	Intervenció educativa en processos d'adaptació social
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1306 - Grau d'Educació Social	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1306 - Grau d'Educació Social	260 - Intervenció Socioeducativa I	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BELLVER MORENO, MARIA CARMEN	335 - Teoria de l'Educació
CANDEL ARTAL, LAURA	335 - Teoria de l'Educació

RESUM

L'assignatura Intervenció Educativa en processos d'adaptació social se centra en l'estudi, comprensió, anàlisi i intervenció en diferents situacions socials, individuals i col·lectives, que requereixen d'ajuda especialitzada per al seu òptim desenvolupament.

Es pretén que l'alumnat obtingui coneixements (teòrics i pràctics), competències i habilitats instrumentals necessàries per a l'anàlisi de situacions socials i la seva intervenció dirigida a la millora dels processos socials subjacents. Capacitar l'alumnat per a la realització de programes d'intervenció eficients i eficaços per realitzar un projecte d'atenció individualitzada i portar-lo a terme. La finalitat és que l'alumnat conegui i analitzi els diferents àmbits d'intervenció social i se li proporcionin eines d'anàlisi i actuació en tots ells.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1306 - Grau d'Educació Social

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- Reconèixer el valor i importància de la família, l'escola i la comunitat com a factors de risc o de protecció del subjecte al llarg de la seva infància i pre-adolescència- Analitzar les aportacions realitzades per diferents autors rellevants en l'àmbit de la delinqüència CE3. Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives- Contrastar diferents estudis que indiquen les característiques dels programes d'intervenció més eficaços amb delinqüents.

CE4. Realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes educatives- Aclarir els tipus de maltractament que poden experimentar el menor en el context familiar, escolar i comunitari-CE5. Dissenyar plans, programes, projectes accions i recursos educatius en diferents contextos- Fer balanç dels èxits aconseguits per l'Administració de Justícia i de Benestar Social com a agències de prevenció secundària i terciària, davant la prevalença i incidència de la delinqüència CE6. Desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats educatives especials, en situacions de risc, de desigualtat o discriminació per raó de gènere, classe, ètnia, edat,

discapacitat i / o religió. Diferenciar els àmbits de l'educació atenent, especialment, als centres de reforma i penitenciaris CE8. Intervenir en projectes i serveis socioeducatius i comunitaris.- Aprofundir en el coneixement de les tècniques dels programes més eficaços- Analitzar els avantatges que ens ofereix els programes ART, ERIC i de control de la ira CE9. Elaborar i gestionar mitjans i recursos per a la intervenció socioeducativa.- Comprendre la interacció existent entre els processos de predicció, prevenció i tractament de la delinqüència.- Conèixer les principals tècniques i metodologia de la intervenció educativa CE15 . Elaborar i interpretar informes tècnics , d'investigació i d'avaluació sobre accions , processos i resultats educatius.- Analitzar dades relatives a la desadaptació social i la delinqüència- Identificar les principals causes que han contribuït a l'increment de certs delictes- Descobrir les connexions teoricopràctiques que es donen amb els postulats teòrics que estan a la base dels diferents programes (ART , ERIC i Control de la ira)- Analitzar les diferents fases del procés a seguir per a l'avaluació diagnòstica i intervenció- Reflexionar sobre la importància de la fase de recollida d'informació o investigació en la delinqüència.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Concepte i àmbits de la Intervenció Educativa en Processos d'Adaptació Social.

- 1.1. Anàlisi de conceptes relacionats amb l'adaptació social.
- 1.2. La inadaptació com a procés
- 1.3 Cap al concepte d'exclusió social
- 1.4. La professió d'educador social
- 1.5. Les bones qualitats de l'educador/a social.
- 1.6. Competències fonamentals per a una acció socioeducativa adequada amb adolescents en risc d'exclusió social

2. Els processos de socialització i adaptació social en l'adolescència

- 2.1. Definició de conducta antisocial, conducta delictiva i conducta prosocial.
- 2.2. L'adolescència i la vulnerabilitat social
 - 2.2.1. Teories sobre l'adolescència i risc social
 - 2.2.2. Un model del desenvolupament positiu adolescent basat en la competència
- 2.3. El model ecològic de *Bronfenbrenner explicatiu de l'adaptació social.
- 2.4. Grups de socialització i adaptació social: factors de risc i de protecció (individual, familiar, escolar i comunitari) cap a l'exclusió social.
- 2.5. Casos pràctics sobre factors de risc i protecció.

SEMINARI DE TREBALL TEMÀTIC: PREVENCIÓ CONSUM D'ADDICCIONS EN L'ADOLESCÈNCIA

3. Tècniques i programes d'intervenció socioeducativa en adaptació social: Experiències d'èxit

- 3.1. Intel·ligència emocional- eines per a la relaxació.
- 3.2 Control de la ira i habilitats socials en desadaptació social- Programa d'autocontrol (Araujo, 2015).
- 3.3. Dilemes morals i joc de rol
- 3.4 Tècniques de presentació, puzle de Aronson
- 3.5. Pla VICS (Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió social de la Comunitat Valenciana)

4. Violència filio-parental

- 4.1. La violència filie-parental
 - 4.1.1. Definició de violència filie-parental
 - 4.1.2. Factors de risc i prevenció en la violència filie-parental
 - 4.1.3. Línies i programes d'intervenció en la violència filie-parental.

5. Rol de l'educador/a social en un centre educatiu

- 5.1. Anàlisi del sistema educatiu i necessitats socioeducatives detectades
- 5.2. Línies i programes d'intervenció socioeducativa a l'escola.
- 5.3. Diversitat funcional i inclusió socioeducativa

6. Menors no acompanyats sense referent familiar

- 6.1. Definició de menors no acompanyats sense referent familiar
- 6.2. Factors de risc (exposició a la violència) i prevenció (sistema de protecció) amb els i les menors.
- 6.3. Línies i programes d'intervenció en menors no acompanyats sense referent familiar

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	18,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	8,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	4,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**Classes teòriques:**

Les sessions de teoria de tipus presencial comportaran una presentació del tema corresponent per part del professor, que facilitarà objectius, esquema de continguts, referències bibliogràfiques, materials, etc ... explicarà els conceptes precisos i donarà les orientacions necessàries perquè l'alumne treball els continguts en les sessions no presencials i en el seu estudi personal. En aquestes sessions presencials es durà a terme també l'aclariment de dubtes, la posada en comú del treball dels alumnes i la recapitulació i síntesi de les seves aportacions.

Classes pràctiques:

Es realitzaran pràctiques vinculades a la teoria impartida de les que els alumnes han d'elaborar una memòria escrita. Les pràctiques impliquen ús de tècniques, videofòrum, exercicis pràctics, estudi de casos i maneig d'instruments d'avaluació. Els alumnes disposaran d'un quadern de pràctiques amb les activitats a realitzar.

Treballs:

Es realitzarà un treball d'intervenció, obligatori per a tots els alumnes, a realitzar en petit grup (3-4 persones), que serà lliurat en temps i forma al professor per a la seva avaluació. A la data fixada es lliurarà l'esquema del treball al professor i es farà un seguiment del mateix en tutories i en sessions presencials, finalment, hi haurà una exposició i posada en comú del treball dels grups.

A la part pràctica, per a les persones matriculades de tres assignatures o més del 1er quadrimestre de 3er, es plantejarà l'elaboració d'un projecte integrador. Des d'aquesta assignatura es treballarà i valorarà l'apartat d'avaluació del projecte. Aquest treball serà el 50 % de la nota (part pràctica). Per a les persones que no tinguen matriculades les altres assignatures de 1er quadrimestre es dissenyarà un pla de treball específic.

AVALUACIÓ

El procés d'avaluació tindrà un caràcter continu, formatiu i sumatori. Aquesta avaluació es durà a terme des de la perspectiva tant individual com grupal, tenint en compte els objectius marcats en el programa.

L'avaluació proposta per a l'assignatura té caràcter quantitatiu i qualitatiu.

- a) L'examen comprèn el 50% de la nota final, que consta de dues parts: una prova objectiva (tipus test) serà el 40% de la nota i la resolució d'un cas pràctic valorat sobre 10%. Si no s'aprova l'examen tipus test no acumula les següents notes.
- b) Treball en grups sobre un projecte d'intervenció, en l'àmbit escollit pel grup, que comprendrà el 40% de la nota
- c) avaluació de les pràctiques realitzades a classe que comprendran el 10%.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Ajuste González, A. y Payá Sánchez, M. (2014). La relación educativa con mujeres en contextos de prostitución: La dimensión pedagógica de la intervención. *Educación XX1*, 17 (1), 289-308. doi: 10.5944/educxx1.17.1.10715.
- Bellver Moreno, M^o C. y Candel Artal, L. (2020) Manual para estudiar casos prácticos, grado en Educación Social. Tirant Lo Banch Apuntes. Valencia.
- Bellver, M.C. y Verde, I. (coord.) (2020). Educación social y creatividad. Fundamentación, estrategias de intervención socioeducativa y experiencias desde diferentes lenguajes artísticos. NauLlibres: Valencia.
- Bisquerra, R. (2011) Educación emocional: propuestas para educadores y familias. Desclée. Bilbao.
- Corona, H. F. y Peralta, V. E. (2011). Prevención de conductas de riesgo. *Revista Médica Clínica Las Condes*, 22(1), 68-75.
- Oliva, A. (2008). La promoción del desarrollo adolescente: recursos y estrategias de intervención. *Recuperado de* : https://idus.us.es/bitstream/handle/11441/32154/promocion_desarrollo_adolescente.pdf?sequence=1

Complementàries

Referencia c1: Bases de datos a consultar:

ERIC (EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER)

PsycINFO. Base de datos de la American Psychological Association

PSYKE

PSICODOC Base de datos de artículos de revista y libros del COP y la Facultad de Psicología de la UCM

DIALNET

Referencia c2: Otras bases a consultar:

ACADEMIC SEARCH ELITE (EBSCOHOST)

BIOLOGICAL ABSTRACTS

CINDOC: ISOC E ICYT

COMPLUDOC

CURRENT CONTENTS 7 SERIES (HUMANIDADES, CC. SALUD, CIENCIA Y TECNOL., CC.SOCIALES)

EMBASE. DRUGS & PHARMACOLOGY

FIRSTSEARCH

FRANCIS

ISSN COMPACT

MEDLINE PLUS

PUBLISHER'S INTERNATIONAL ISBN DIRECTORY PLUS

REBIUN

TESEO

Referencia c3: 1) Bases de datos de libre acceso en internet a consultar:

MEDSCAPE .Psychiatry Home Page.

MEDLINE (National Library of Medicine).

BIBLIOTECA NACIONAL DE CIENCIAS DE LA SALUD (C17).

PSEDISOC. Autoría: CINDOC. Centro de Información y Documentación Científica del C.S.I.C. (Base de datos de psicología y educación).

PSYCHO-SEARCH (Base de datos de artículos de revistas elaborada por el Colegio Oficial de Psicólogos).

Referencia c4: REVISTAS A CONSULTAR

- Infancia y Aprendizaje

- Pedagogía Social

-Psicothema

- Cuadernos de Psiquiatría y Psicoterapia Infantil

- Cuadernos de Pedagogía

- Aggressive Behavior

- Educatio Siglo XXI

- Teoría de la Educación. (Revista Interuniversitaria)

- Revista de Psicología General y Aplicada

- Cuadernos d

